

Rom 8, 10

10: Og dersom Kristus er i dere, er legemet dødt på grunn av synd, men ånden er liv på grunn av rettferdighet.

Hovedtanken og sammenhengen her ser ut til å være denne: Dersom dere altså har Kristus i dere, da har dere sikkert og visst frelse og det evige liv. At legemet blir dødens rov på grunn av synden, kan ikke hindre dette. For ånden er liv på grunn av rettferdighet. Paulus er opptatt av å imøtegå alle mulige innvendinger, og bevise klart at gjennom Kristus har vi virkelig på nytt blitt innsatt i den nåde og salighet som ble tapt i syndefallet. Derfor har han først sagt at "det er ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus" (v. 1). Deretter har han holdt fram for oss det sterke beviset på den store nådens virkelighet: Åndens verk i sjelen; at vi har et åndelig sinn og sinnelag, som er liv og fred (v. 5-6). Nå ser han for seg at noen kanskje kunne innvende at "døden er jo syndens lønn, og fortsatt må vi jo en gang dø. Hvordan kan du da si at vi er frigjort fra all syndens forbannelse?" Så svarer altså Paulus her at "det er bare det besværlige legemet* som er underkastet døden, men ånden er liv ... osv." Og videre ut gjennom dette kapitlet viser han grundig nok at de kristnes lidelser her i livet, hvor døden er den siste, blir som ingenting mot den herlighet som til sist skal bli åpenbart på dem, og at alt det som så skjer underveis bare må virke sammen til det gode for disse.

[* "legemet" må her tolkes i ordets egentlige betydning. Og ordet "dødt" taler om den legemlige døden. Denne tolkingen av ordene framgår tydelig av sammenhengen, for neste vers taler uttrykkelig om våre legemers oppstandelse.]

Dersom Kristus er i dere. I verset foran sa Paulus: "så sant Guds Ånd bor i dere", og brukte også uttrykket "Kristi Ånd" i samme vers. Nå sier han: "Dersom Kristus er i dere". Denne skiftingen av uttrykk beviser det vi også tidligere har sagt, at her forkynner han den dype hemmeligheten om at det er Gud selv som er i hjertet hos dem som tror. Guds Ånd er Kristi Ånd, og det er gjennom Ånden Kristus bor i oss. Vel er jo Kristus etter sin guddommelige natur allesteds nærværende. Men han er på en spesiell måte tilstede i dem som tror. Dette taler f. eks. Ef 3: 17 uttrykkelig om: "at Kristus kan bo i hjertene deres ved troen". Men om Skriften sier at Kristus er i oss, så taler den også mange steder om at vi er i ham (se f. eks. Rom 8: 1, 1Kor 1: 30, 2Kor 5: 17). Så blir det da slik som Kristus selv sier i Joh 6: 56, at vi er i ham, og han i oss (konf. Joh 15: 4). I denne inderlige forening har vi del i alt hans. Ja, alt har vi sammen med ham. Liksom våre synder ble tilregnet ham, så er nå hans rettferdighet tilregnet oss. Slik at den som gjør noe godt overfor de som er hans, han gjør det for ham (Mat 25: 35-40). Og den som forfølger de som er hans, han forfølger ham (Apg 9: 4-5). Men hvis vi altså slik har alt felles med ham her i livet, så skal vi sikkert og visst få del i alt hans også i evigheten (se v. 17, 2Tim 2: 11-12).

Da er legemet dødt på grunn av synd. At Paulus her sier legemet er "dødt", og ikke bare sier det samme som i v. 11, nemlig: "dødelig", så er det bare et sterkere uttrykk som ennå klarere skildrer den ufravelige sannheten i legemets døde tilstand. Ja, det taler om "dødsfrøet" som allerede bor i legemet. Det er samme uttrykksform som profetene bruker, når de ofte taler om noe forestående, som om det allerede var skjedd. I uttrykksformen ligger det også noe foraktelig. For liksom et lik bør heller ikke legemet ha samme oppmerksomhet som ånden, som skal leve i evighet. "På grunn av synd". Legemet er dødt "på grunn av synd". "Synden kom inn i verden ved ett menneske, og døden ved synden" - for Gud hadde sagt: "Den dag du eter av det, skal du visselig dø". "Og slik trengte

døden seg inn til alle mennesker, fordi de alle syndet" (ved Adam) (kap. 5: 12). Så bor da også synden, den egentlige dødsårsaken, alltid i oss.

Så kunne vi spørre: Men hvorfor skal de kristne dø, når Gud jo har forlatt dem all deres synd, og døden er syndens straff? I kap. 4: 8 sier Paulus at syndene ikke tilregnes dem. Og i Gal 3: 13: "Kristus har kjøpt oss fri fra lovens forbannelse" osv. Men døden er jo en del av lovens forbannelse? Slik kan en komme til å tenke, hvis en ikke skiller mellom hva døden er i seg selv, dødens egen natur, - og hva døden nå gjennom Kristi død er for de som tror. For i seg selv er døden riktig nok en syndens straff, og en del av lovens forbannelse. Og slik møter den dem som ikke er i Kristus. Men gjennom Kristi død og oppstandelse er døden for hans folk ikke lenger noen syndens straff, men heller et kampmiddel mot synden. Den er ikke lenger en lovens forbannelse, men er forvandlet til stor velsignelse. Den er en overgang til det sanne livet, det himmelske paradiset.

At kristne dør, må altså på ingen måte forringe Kristi fullbrakte verk, og vår fulle frihet fra lovens forbannelse. For deres død er jo ingen straff eller hevn på grunn av lovens rettferdige krav. For "dem som er i Kristus Jesus" (v. 1) er døden og alt de må lide, bare legende rense-midler (hålsomme reningsmedel) i deres Fars hånd. Bare noe troen skal prøves på, noe ånden skal renses i, noe som hjelper oss i kampen mot våre fiender og lenker. Alle ting virker sammen til det beste for disse - "enten det er liv eller død, alt er deres" (1Kor 3: 22). Dette har Kristi død utrettet. Gjennom den er den første dommen (1Mos 2: 17) og all Guds lov fullkomment blitt fullbyrdet og sonet. Gjennom den ble en ny pakt opprettet, og etter den pakten er alle de som er i Kristus fri fra syndens lønn; døden, og fra all lovens forbannelse. For dem er "døden oppslukt til seier", og deres dødsdag er forvandlet fra å være en syndens straff til tvert om å være deres forløsningsdag fra døden og all elendighet. For dem er graven en skjulegang til Guds Paradis.

Høstsæden legges i jorden og kommer neste sommer opp i en ny, yngre og skjønnere drakt (1Kor 15). Den er ikke tapt mens den ligger der i jorden. På samme måte skal heller ikke Guds barns legemer utslettes gjennom døden. Men bare legges i graven, for så å gjenoppstå i nye, skjønnere legemer. "Det blir sådd i forgjengelighet, og det blir oppreist i uforgjengelighet. Det blir sådd i vanære, og det blir oppreist i herlighet. Det blir sådd i svakhet, og det blir oppreist i kraft. Det blir sådd et naturlig legeme, det oppstår et åndelig legeme". Er det noen som vil kalle en slik død for syndens straff, eller lovens forbannelse? Tvert imot er den jo en altfor stor nåde og velsignelse. Dens mål og nytte for de gjenfødtes legemer, er å utrydde og hindre synden som bor i oss. Vi må jo dø for å bli helt rensset. Syndens gift har så totalt trengt igjennom og fordervet legemene våre, at vi, på samme måte som de spedalske husene i Israel, må rives ned og bygges opp på nytt, for å bli rensset (3Mos 14: 45). Og på samme måte som hvetekornet ikke blir til nytt liv før det blir gravet ned i jorden, slik må også våre legemer dø og gå i oppløsning for å bli virkelig levende og hellige.

Så kunne vel noen bemerke at de som lever ved Herrens gjenkomst skal jo ikke dø, men bli forvandlet i et øyeblikk. Hvorfor kunne da ikke Herren gjøre det samme med alle sine? Bare forvandle dem i et øyeblikk, så de ikke behøvde dø. Til dette må en bare svare at Gud er visere enn mennesker. Hvor mange dype og nødvendige (hålsomme) lærdommer og inntrykk hadde vi ikke mistet, hvis det ikke skulle være noen død som ventet oss lenger? Guds barn trenger jo all mulig hjelp imot synden. Overfor dødens faktum bremses ofte det kjødelige og verdslige sinnet. Overfor døden ser vi både Guds godhet og strenghet. Strenghet og hat til synden når han, livets og frelsens Gud, for syndens skyld lot døden komme til verden. Vi ser hans godhet og inderlige barmhjertighet da han gav sin Sønn i vår død for å bryte denne vår døds brodd, og forvandle den til en god søvn. Så lenge synden er i verden, er døden for Guds barn en velgjerning. Vi må stadig be: Herre, "lær oss å telle våre dager, så vi kan få visdom i hjertet!"

Enda en grunn til at Guds barn må dø, er at de skal følge sitt hode i alle ting. Når han døde, skulle da vi, hans lemmer, slippe å gå gjennom dette? Når han gikk denne veien, skulle da hans lemmer gå en annen vei til herligheten? Det er en stor trøst at når vi dør, følger vi i sporene til vår Herre og Frelser, som er gått foran oss denne veien. Men når vår natur alltid vil rygge overfor døden, slik også mange hellige har opplevd, så er det svært nødvendig at frelste sjeler holder dette klart for seg. Først og sist må de huske på at de er i Guds hånd. I den trofaste Fars og Frelseres armer. At ikke et hår skal falle av hodet deres uten at han vil det. At selv om døden i seg selv er forskrekkelig, så er det likevel i døden deres omsorgsfulle og kjære Frelser kommer til dem. I døden går det med oss som det gikk med disiplene i båten, da Jesus kom til dem på vannet. De ble redde, og sa: "det er et spøkelse!" Men han sa: "Vær ved godt mot! Det er meg. Vær ikke redde!" Og han som til denne dag har vaktet oss i all sin barmhjertighet, han skal heller ikke forlate sine kjære, eller la noe som helst ramme oss, som ikke han i kjærlighet har tillatt.

Gjennom døden skal han bare gi oss det vi så lenge har lengtet etter; forløsningen fra alt vondt, og en fullkommen hellighet og trygghet. Da skal vi aldri synde mot ham mer. Aldri mer tynges på grunn av vår svake tro. Aldri mer savne at vi ikke har Frelseren vår hos oss. Nå skal vi få se ham som han er, i Guds Paradis. På jorden har vi alltid vært utlendinger, fattige, skremte og utrygge. Nå skal vi føres inn i vår himmelske arvs rike, i den evige sabbatsro. Israels folk var kommet til Jordan. Med lengtende blick så de over mot skjønnheten og rikdommen i det landet de var lovet. Likevel skalv de overfor tanken på å skulle krysse Jordan. Og det var høst og Jordan gikk over sine bredder! Men det ble en stor trøst og oppmuntring for dem da de fikk se Herrens paktsark midt ute i Jordan, når Gud hadde åpnet vei gjennom vannet. Døden er vår gang over Jordan. Slik inntar de frelste det himmelske Kanaan. For at ikke elva skulle lukke seg over dem, så er Kristus med dem, og sier: "Jeg lever, og dere skal leve!". Hvis vi virkelig tenkte etter, og trodde alt dette, så ville vi sannelig stemme i med den vise kongen: "Bedre dødsdagen enn fødselsdagen".

Men ånden er liv på grunn av rettferdighet. Det er bare legemet som dør og går i oppløsning. Ånden er liv, et evig liv. Med "ånden" menes her ikke Guds Ånd i seg selv, altså den tredje personen i guddommen. Men ånden i menneskene, den ånden som Guds Ånd har født i oss. Dette forstår vi av at "ånden" her står som motsetning til "legemet". Nå sier ikke apostelen bare: ånden er levende, men: "ånden er liv". Den ånden Gud har født i oss, er et evig liv. Det er selve himmelbarnet som er skapt til en evig fortsettelse. Dette livet kjemper her gjennom mang en hindring og stor svakhet. Men i en ny verden skal den få utvikles i full kraft. Det er Kristi liv i oss. Det kommer fra ham, og er ham. I ham er det hans barn skal oppstå og leve for evig, slik han selv forsikrer oss om: "Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, skal leve, selv om han dør. Og den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø".

På grunn av rettferdighet. Med "rettferdighet" menes her Kristi rettferdighet som er tilregnet oss. Det ser vi først og fremst i hele Skriftens vitnesbyrd om at ikke noe menneske kan oppnå evig liv gjennom noen annen rettferdighet. Men at dette er rett ser vi også av ordvalget i dette verset, når det sies at legemet er "dødt på grunn av synd". Det ville være den groveste motsigelse, først å si at vi skulle dø for våre synder, og samtidig at vi skulle ha liv på grunn av noen egen rettferdighet. For hva er synd - om ikke nettopp det motsatte av rettferdighet? Den som dør for synden kan ikke beholde livet på grunn av sin egen rettferdighet. Selv det nye livets rettferdighet (helliggjørelsen), som Ånden virker i Guds barn, kan aldri bestå overfor loven og gi oss evig liv.

Kristi rettferdighet er det eneste vi kan bestå i, innfor Gud. Og gjennom den arver vi det evige liv. Den er absolutt ikke det samme som den rettferdigheten Gud virker i oss. Men er, som Paulus sier i det femte kapitlet, Kristi egen lydighet som han med sitt liv og i sin lidelse gav for oss. Paulus sier: "For slik som mange ble stilt fram som syndere ved det ene menneskes ulydighet, slik skal også de

mange bli stilt fram som rettferdige ved den enes lydighet". Og "slik som synden hersket ved døden, slik skal også nåden herske ved rettferdighet til evig liv ved Jesus Kristus, vår Herre". Her hører vi hva det er for en rettferdighet som gjør at vi har evig liv. Dessuten har jo også Paulus bevist at de som er i Kristus, er virkelig fri fra all lovens forbannelse. Og at legemets død ikke motbeviser dette, fordi "ånden er liv på grunn av rettferdighet". Men apostelen fortsetter med samme emne, og taler helt tydelig om våre legemers oppstandelse: